

sicut & vetus non repente fingitur, rudiores habet progressus, nec nisi longo post tempore nascitur. Est igitur cur prudens animarum Rector vehementius pertimescat, ne abortiones tantum præpropere illa festinatione procuret: est cur veatur, ne quandoque a Deo arguatur, quod in spirituali animarum generatione eo modo se gesserit ac corporis mater, quæ, ut primum prægnantem sentiat, sætum excutere conatur quo citius vitæ ac lucis particeps fiat, naturalique custodia liberetur. Sic prorsus nonnulli Sacerdotes sibi adversus peccatores benigni videntur, si eis præcipiti absolutione vincula relaxent, eosque per Sacramenta quasi in lucem edere properarint: nec attendunt, inconsultæ illius matris instar, primam se in ipsis exortientis vitæ scintillam obruere; qui si gratiæ solitum cursum tenuissent, eosque via ac ratione ab Evangelio præscripta, hoc est, precibus, jeuniis, elemosynis, aliisque piis operibus ad perfectiora pœnitentiæ studia paulatim evexissent, procedente tempore ad veram eos ac solidam conversionem perducere potuissent. Sed præstat ut auscultemus S. Thomam, qui dispositiones ad gratiam sanctificantem, seu veram cordis conversionem juxta usitatum seu ordinarium cursum non nisi per tempus in animum a Deo immitti discrete asserit, & subitas illas conversiones miraculis accenset. *Contingit*, inquit Angelicus ille Doctor 1. 2. quæst. 112. art. 1. ad 2. *quandoque, quod Deus movet hominem ad aliquod bonum, non tamen perfectum, & talis præparatio precedit gratiam. Sed quandoque statim perfecte movet ipsum ad bonum, & subito Gratiam homo accipit, secundum illud Joannis c. 6. Omnis qui audit a Patre, & didicit, venit ad me. Et ita contigit Paulo, qui subito cum esset in progressu peccati, perfecte motum est cor ejus a Deo audiendo, addiscendo, & veniendo, & ideo subito gratiam consecutus. Et ibidem quæst. 113. art. 10. in quo quærit, utrum justificatio impii sit miraculosa? inquit: Est communis, & consuetus cursus justificationis, ut Deo movente interius animam, homo convertatur ad Deum: primo quidem conversione imperfecta, ut postmodum ad perfectam deveniat: quia charitas inchoata meretur augeri ut aucta mereatur perfici, sicut Augustinus dicit. Quandoque vero tam vehementer Deus animum movet, ut statim quamdam perfectionem justitiæ assequatur, (sicut fuit in conversione Pauli) adhibita etiam exterius miraculosa prostratione: &*

ideo conversio Pauli tanquam miraculosa in Ecclesia commemoratur celebriter. Hanc eximiam S. Thomæ doctrinam si tantisper expendere haud graveris, facile intelliges, quid sentiendum sit de præfinitis illis gravissimorum Peccatorum conversionibus, & quam necessario in dispensandis Christi Mysteriis hæc adhibenda sit cautio, iis nimirum absolutionem procrastinare, & sacram Communionem denegare, qui iteratis lapsibus firmum sibi vitæ in melius commutandæ propositum non adesse fidem faciunt, falsoque putant, se brevi aliquot horarum spatio a flagitiosa vita ad veram, & sinceram cordis conversionem pervenire posse. Non eo tamen hæc dico, quasi totam pristinæ Ecclesiæ severitatem censeam revocandam. Hoc unum tantum affirmo, severam, nimiumque rigidam dici non debere hanc praxim, quæ per duodecim Ecclesiæ sæcula viguit, quæque etiamnum, teste S. Carolo Borromeo Act. p. 4. Instrucl. Conf. pag. 767. securam inveteratis peccatoribus indicat vitam, qua ad cognitionem, dolorem, & sinceram Peccatorum detestationem perducere possint. Sæpe ipse audiivi egregios Concionatores graviter, & merito conquerentes, quod deploratis Peccatoribus scater, & premitur Orbis Christianus, quod omnes sub Paschatis tempus peccata confitentur, sed Festo peracto ad vomitum redeunt, nullaque prorsus in ipsis mutata in melius vitæ vestigia comparent. Hoc unum huic gliscenti malo remedium, hæc una omnis emendandæ Christianorum vitæ certissima via est, firmitas Sacerdotum ad ejusmodi peccatores a sacris Mysteriis, quibus se indignos præbent, removendos, donec resipuerint, & ad sedulam vitæ correctionem operam contulerint.

D. Lubentissime nunc Palinodiam decanto, & Moralem doctrinam, quæ antehac durior, ac rigidior mihi videbatur, de removendis scilicet a sacris Mysteriis peccatoribus, qui per multos annos in eadem scelera prolapsi, existimant, se post unam aut alteram horam ad percipiendam absolutionem, & sacram Communionem esse satis superque præparatos, obviis, ut ajunt, ulnis excipio, eique utroque pollice subscribo, maxime cum utilissimum suppeditet remedium adversos iteratos lapsus, quod ni adhibeatur, peccatores, ut optime observasti, statim redeunt ad vomitum, sicque eorum emendandæ vitæ omnis via eripitur.

, &
ac ri-
licet a